

ŠIBENSKI LIST

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA KOTARA ŠIBENIK

BROJ 196 — GOD. V.

ŠIBENIK, 13. LIPNJA 1956.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

Boravak predsjednika Tita u SSSR-u Veličanstven i topao doček u gradovima - herojima

Predsjednik Republike drug h u otvorenosti i potpunog razumijevanja. Razgovori će se nastaviti.

Politički razgovori, održani govori i zdravice predsjednika Tita, predsjednika Prezidijuma Vrhovnog sovjeta SSSR Vorošilova, premijera Bulganjina i prvog sekretara CK KP Sovjetskog saveza Hruščova nalaze se u centru pažnje svjetske javnosti. Mnogi listovi u SAD, Francuskoj, Velikoj Britaniji, Indiji i drugim zemljama daju velik publicitet.

Predsjednik Tito sa suprugom i svim članovima delegacije krenuo je u nedjelju na sedmodnevno putovanje po jugu Sovjetskog Saveza. Zajedno s njim na put u Staljingrad, Krasnodar, Novorožjsk i Soči krenuli su prvi sekretar CK KP Sovjetskog Saveza Hruščov i potpredsjednik sovjetske vlade Mikojan.

Herojski grad u borbi protiv hitlerovskih osvajača, Staljingrad priredio je u ponedjeljak veličanstven i veoma srdačan doček predsjedniku Titu i članovima jugoslavenske delegacije. Pred željezničkom stanicom, gdje ga je dočeka pozdravilo nepregledno mnoštvo naroda, predsjednik Tito je Staljingradanima održao govor, a potom je govorio i Nikita Hruščov. Nakon pozdravnih govora razdragani narod je zasipao cvijećem predsjednika Tita, njegovu suprugu i Hruščova, kao i ostale goste. Malo zatim predsjednik Tito je pošao na čuveni brežuljak Mamajev Kurgan, mjesto najžešćih borbi u herojskoj obrani Staljingrada, gdje je položio vijenac palim Crvenoarmejcima. Potom je predsjednik Tito u društvu potpredsjednika Kardelja i ostalih članova delegacije posjetio gradilište jedne od najvećih hidrocentrala na svijetu, kod Volgska u blizini Staljingrada.

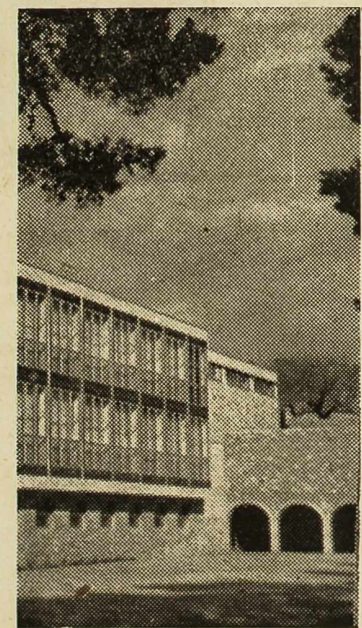
Pred završetak školske godine

IZVJEŠTAJ ŠKOLSKIH ODBORA

Školska godina se primiče kraju. I školski odbori se nalaze pred odgovornim zadatkom. Naime, na završetku svake školske godine održava se školski sastanak nastavnika, učenika i građana na kome školski odbor podnosi izvještaj o stanju i radu škole.

Školski odbori u ove dane treba da se doista osjećaju kao forum pred godišnjom skupštinom ili konferencijom na koju treba pozvati sve zainteresirane faktore pred kojima će se položiti račun o radu. Ukoliko je odbor bio aktivan i poznao je problematiku škole, on će taj posao tim bolje izvršiti, a u protivnom slučaju maći će se u neugodnom položaju odnosno u onakvom kao upravni odbor nekog društva ili organizacije, koja se ne može pohvaliti sadržajnim radom. Prema tome školski odbori bi morali odmah pristupiti priprema i u dogovoru s upraviteljima škola izvršiti sve predradnje kako bi što spremniji izašli pred javnost.

Na godišnjem sastanku izvršiti će se analiza cjelokupnog života i rada škole utvrditi se stanje, a ujedno će biti istaknuti uspjesi i nedostaci u dosadašnjem radu. Na temelju takvih analiza poduzet će se mjere da se u novoj školskoj godini otklone postojeće slabosti. Taj sastanak pruža priliku da se obuhvate sva pitanja koja su od interesa za školu. Članovi školskog odbora, nastavnici, roditelji i drugi građani treba da svojom diskusijom pridonese boljem sagledavanju onih problema koji su od značaja za dobru školu. Na sastanku bi se trebalo dogovoriti o predaji i čuvanju



Osmogod. škola »Simo Matavule«

školske imovine za vrijeme praznika, kako se ne bi ponovili slučajevi upropaštavanja školske zgrade i inventara. Isto tako odbor bi imao da preuzme brigu o školskom vrtu, o krečenju škole te izvršenju potrebnih popravaka za vrijeme trajanja praznika. Ne bi se smjelo dogoditi da se radovi obavljaju u noćnu, kad škola počne raditi.

Nakon izvještaja i ostalih dogovora, svakako bi bilo potrebno prirediti završnu školsku svečanost i otvoriti izložbu učeničkih radova.

Društveni plan i budžet na sjednici NO općine Šibenik

Na sjednici Općinskog vijeća i Vijeća proizvođača Narodnog odbora općine Šibenik raspravljat će se, pored ostalog, o društvenom planu i budžetu NO-a općine za 1956. godinu. Sjednica će se održati u srijedu 20. o. m. sa početkom u 8.30 sati u prostorijama Društvenog doma (ex Bovanova škola).

Problem higijensko-tehničke zaštite u našim poduzećima

Velik broj oboljenja i nesretnih slučajeva

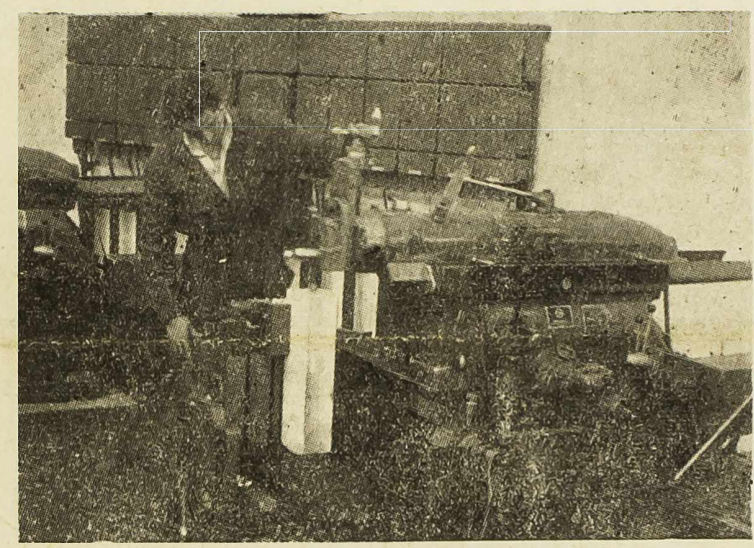
Nastojanja Inspekcije rada NO-a kotara Šibenik u cilju poštivanja i primjene higijensko-tehničkih zaštitnih mjera pri radu ostala su dosad bez nekakvih naročitih rezultata. Otuda velik broj oboljenja i nesrećenja — posljedica su odveć zastarjelih pogona kao i nebrige nekih poduzeća na sprovođenju higijensko-tehničkih zaštitnih mjera. Ti nedostaci su se mogli u izvjesnoj mjeri ukloniti. Dok su neka poduzeća u Šibenskom industrijskom bazenu ispravno shvatila korist u primjeni higijensko-tehničkih zaštitnih mjera, što se pozitivno i odrazilo na poboljšanje zdravlja i radne sposobnosti radnika, dotle pak ima poduzeća koja u tom pravcu nisu gotovo ništa poduzela. Ponegdje na njihovom uklađanju postoje i objektivne teškoće, u prvom redu ograničena financijska sredstva i pomanjkanje kredita. Ipak ne može se preći preko činjenice da se u rješavanju problema na sprovedenju tih mjera nije krenulo naprijed, no smatramo da taj napredak još uvijek ne odgovara našim stvarnim mogućnostima.

Iz izvještaja Inspekcije rada, koji će uskoro biti podnijet na raspravljanje Savjetu za rad i radne odnose, zabilježili smo nekoliko podataka koji zabrinjavaju. Pregledom, koji je ova inspekcija izvršila, ustanovljeno je da 259 radnih prostorija od svega 695 ne odgovara propisima o higijensko-tehničkim zaštitnim mjerama. Od tog broja 127 ili 50% prostorija ne mogu se adaptirati u tolikoj mjeri da bi mogle odgovarati normalnim uvjetima rada. Dalje, 370 prostorija su bez ventilacije, u 252 nema uređaja za grijanje, 192 prostorije ne posjeduju svijetlo i t. d. 6% radnika radi pod uvjetima koje je moguće poboljšati putem investicija, u protivnom bit će izloženi opasnostima i poboljavanju.

Također je utvrđeno da je nezštićeno 156 pogonskih strojeva i transmisija, zatim 67 stroje-

U NIZU PODUZEĆA MANJKAJU OSNOVNI UREĐAJI — MNOGI STROJEVI NEZAŠTIĆENI — U 1955. PET SMRTNIH SLUČAJEVA I 50 TEŽIH UNESREĆENJA — PREKO 300 HILJADA IZGUBLJENIH RADNIH DANA

va radilica, 58 bruseva, 36 cirkulara, 15 presa, 16 dizalica i 207 ostalih apanata i uređaja. To predstavlja neposredan izvor težim i lakšim nesrećenjima. U mnogim poduzećima nisu sprovedene mjere protiv požara, u nekima postoje razne nepravilnosti na električnim instalacijama i uređajima. 536 radnika nije osigurano zaštitnom odjećom i obućom, 362 njih nemaju ličnih za-



štita sredstava (rukavice, štitići, naočale i dr.). 37 poduzeća nemaju tekuće vode, a u nizu poduzeća manjka 93 nužnika, 228 umivaonika, 299 tuševa i 2746 ormarića za garderobu, što sve služi za održavanje lične higijene. U 115 slučajeva nije osiguran najnužniji sanitetski pribor, a u mnogim kolektivima nedostaju osposobljena lica za pružanje prve pomoći. Pomanjkanje svih tih sredstava nepovoljno se odražava

na zdravstveno stanje radnika. U 1955. godini zabilježeno je na području kotara Šibenik 2910 nesretnih slučajeva pri radu. Od tog broja na Šibenik otpada 2044, Driš 588, Knin 278 s ukupno 34.090 izgubljenih radnih dana. U protekloj godini na teritoriju Šibenika bilo je 15.529 slučajeva oboljenja, na području Driša 4.495, Knina 2.416 s ukupno

280.305 izgubljenih radnih dana. Za bolovanja i nesreće isplaćeno je od strane Zavoda za socijalno osiguranje Šibenik preko 50 milijuna dinara, Driša blizu 15 milijuna, a od Zavoda za socijalno osiguranje Knin isplaćena je suma u iznosu od preko 8 milijuna dinara. U istom razdoblju zabilježeno je 50 težih nesrećenja i pet smrtnih slučajeva. U poduzeća koja rade pod najtežim uvjetima spadaju Tvornica elektroda i ferolegura, zatim Bolksitni rudnici Driš, Dalmatinski ugljenokopi Siverić i brodogradilište »Velimir Skopnik«.

Ovo nekoliko iznijetih podataka dovoljno ukazuje na ozbiljnost i potrebu pojačane pažnje od strane radnih kolektiva, te pomoći zajednice u savladavanju teškoća na sprovođenju higijensko-tehničkih zaštitnih mjera u našim poduzećima. (J.)

PRIPREME ZA PROSLAVU »DANA BORBE« U OPĆINI KISTANJE

Odbor za proslavu »Dana borbe« na području općine Kistanje izvršio je obimne pripreme kako bi proslava bila što svečanija. Između ostalog predviđeno je, da se organizira partizanski marš, te improvizira jedan napad u jačini bataljona. Formiran je i štab bataljona za čijeg je komandanta određen Jošo Kmet, rezervni kapetan, a za političkog komesara Vujo Đurica.

Proslava će početi 30. ov. m. u Biovičinom selu na mjestu, gdje je 1942. godine formiran bataljon »Bude Borjan«. Tom prilikom će se organizirati bataljon i osvježiti uspomene na dane iz Narodnooslobodilačke borbe. Sutradan će jedinice bataljona zauzeti položaje u predjelu sela Nučić i Macure, a zatim će se improvizirati napad iz 1942. god. na karabinjersku stanicu u talijansku kolonu.

U okviru proslave predviđa se bogat kulturno-umjetničko program, koji će izvesti KPĐ »Prosvjeta«. Odbor za proslavu pozvat će sve preživjele borbe sa područja općine da svojim prisustvom uveličaju proslavu.

B. Pekić

Savjetovanje prosvjetnih radnika Šibenske općine

Društveno - moralni odgoj morao bi biti bolji

Udruženje učitelja, nastavnika i profesora općine Šibenik organiziralo je savjetovanje o problemima društveno-moralnog odgoja u školama. S tim u vezi mnogi diskutirani iznosili su svoja iskustva iz dosadašnjeg rada. Na kraju su donijeti zaključci.

U diskusiji je istaknuto, da bi satove društveno-moralnog odgoja trebalo prilagoditi konkretnoj situaciji u gradu i van njega, a ne raditi prema nekom određenom planu i programu, kao što je dosad bio slučaj. U prvom redu, istakao je jedan od diskutanta, na satovima društveno-moralnog odgoja trebalo bi ubuduće polaziti od dječjeg interesa, od onog što svakodnevno zanima djeteta, na primjer kakove filmove gledaju, kako ih započinju, što čitaju, kako gledaju na svakodnevna zbivanja u zemlji i van nje i tome slično. Nadalje, na satovima društveno-moralnog odgoja, naglasio je jedan od nastavnika, težište treba usmjeriti društvenom socijalističkom odgoju u pravcu stvaranja novog čovjeka, koji će biti spreman da danisutra od nas starijih preuzme onu funkciju koju radni ljudi u našoj zemlji s uspjehom obavljaju. Svakodnevne pojave na svim poljima društvene djelatnosti, kako je jedan prisutnih rekao, tre-

balo bi djeci protumačiti, objasniti im ono što im roditelji nisu u stanju pružiti. U daljnjem razgovoru je istaknuto, da bi redovnim praćenjem štampe nastavnici omogućili djeci da se upoznaju sa mnogim njima nepoznatim dostignućima na raznim poljima ljudske djelatnosti. Jedan je od diskutanta govorio da će i dalje biti teško raditi na satovima društveno-moralnog odgoja, ako sami prosvjetni radnici ne postanu društveni radnici, ako bolje ne budu poznavali problematiku našeg cjelokupnog društva. Sve te pojave trebaju prosvjetni radnici tretirati unutar svog udruženja. On je naglasio, da je važno politički odgojiti učenike. U nastavku svog izlaganja istakao je, da bi moralne principe kod učenika trebalo usadivati u osnovnim školama, dok bi u osmogodišnjim i srednjim školama veću pažnju trebalo posvetiti društveno-političkom odgoju učenika. U tom pravcu potrebno bi bilo koristiti i ostale društvene snage kao i preko štampe redovno pratiti politička i društvena zbivanja u zemlji i svijetu.

Udruženje učitelja je također organiziralo savjetovanje o likovnom odgoju učenika. (J.)

Sjećanje na fašistička zvjerstva u Zatonu Narod ne zaboravlja svoje pale sinove

Danas se navršava 13 godina od dana kad su fašisti u selu Zaton izvršili streljanje nad grupom od 18 rođoljuba, od kojih su bili 2 iz Bilica i 16 iz Zatonu. Kao i svake godine na ovaj dan, Dan žalosni svih Zatonjama, bit će položeni vijenci na groblje, gdje su streljani, kada će im narod ovog ustaničkog mjesta odati dužnu poštu.

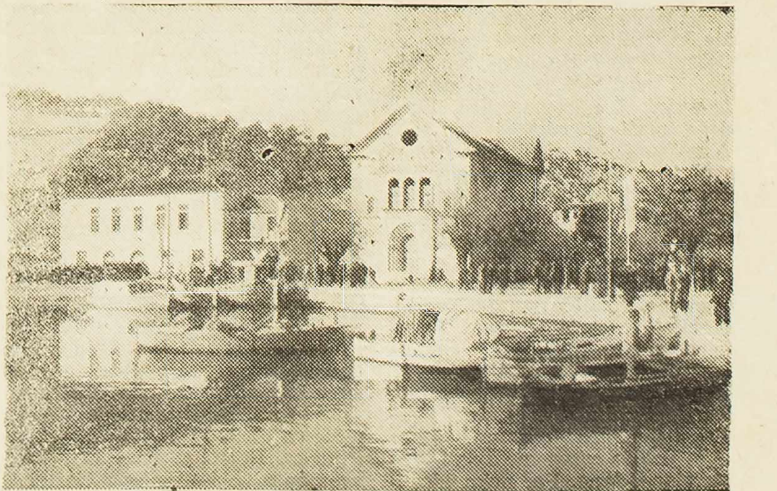
Uspjehi naših partizanskih jedinica na ovom terenu 1943. g. protiv okupatora bili su veliki, tako da se fašisti nisu smjeli čestiti ni upuštati u borbe sa njima. Dobro je poznata borba s Italijanima kod Musine Lovke 17. I. 1943. g. u kojoj je stradala cijela talijanska kolona fašista. Svoju odmazdu oni nisu mogli izvršiti nad partizanima, već nad nezštićenim i nevinim ženama i starijima, a pogotovo onima koji su imali nekoga u partizanima, ili koji su odlazili na teren i izvještavali o pokretima i namjerama okupatora.

Takva, jedna od najkrvavijih, odmazda odigrala se prije 13 g. u kojoj je glavnu ulogu odigrao izdajnik naše Revolucije Vitorijo Vlahov, koji je, nakon što je prethodno prebjegao okupatoru sa našeg terena, došao u Zaton dan prije, zašao među već uhapšene starce i žene i određivao koji su za streljanje, dok je italijanski oficir stavljao križice na spisak uhapšenih. Svi oni za koje je ovaj izdajnik rekao da pomažu partizane bili su sutradan streljani.

Težak i grozan bio je put tih naših drugova i drugarica od škole do groblja, gdje su streljani. To je bio put izmučenih, koji su, polazeći u smrt, ostavljali svoje najmilije. Zatonjani ne će nikada zaboraviti ono teško zlostavljanje koje su fašisti izvršili nad drugaricom Danicom Milošević. Teško je zaboraviti prizor omladince Čoga Paje koji pri odvođenju na streljanje grli majku i bespomoćno traži »spasi me, majko«; nemoguće je zaboraviti kriku nekoliko majki kojima se posljednja riječ bila »pustite nas da makar vidimo rođenu djeću«, ili put Mate Musića koji pri odlasku na streljanje, okreće se po nekoliko puta prema kući i kaže »Oh kućo moja, oh djeco moja, kome mi ostajete i t. d. Da bi im manjeli što više boli odvodili su ih u grupama na streljanje, u tri grupe po 6 drugova i drugarica. To je bila ona »kulturna mislija« fašističkih okupatora u našoj zemlji.

Držali su se herojski, nisu odali ništa ni onda kada su ih tukli i zlostavljali, ni onda kada su ih doveli na streljanje i naredili im da kleknu iznad otvorenih grobova, ostali su vjerni borbi svojih sinova i braće, ne izgovoreći ni jedne riječi koja bi koristila okupatoru. Pali su nevini od pilotuna tuđina, ali su ih njihovi muževi i braća, njihovi drugovi osvetili.

Ante Ivanda



Pogled na Zaton

Ž I V O T N A Š I H O P Ć I N A

DOBROVOLJNI RAD U DUBRAVICAMA

Sindikalna podružnica ugljenokopa u Dubravici organizirala je prošle nedjelje u čast »Dana borca« dobrovoljne radove na popravku ceste Dubravice-Skradin, u dužini od 5 km. Tom cestom kamioni svakodnevno prevoze ugljen iz Dubravice u Skradin. Budući da se ona nalazi u vrlo lošem stanju, to je često dolazilo do težih kvarova na prijevoznim sredstvima, što je pak nanosilo velike štete poduzeću. Zbog toga je uprava sindikalne podružnice organizirala dobrovoljne radove na konačnom uređenju ceste. Toj akciji su se pridružili svi radnici i službenici ugljenokopa koji su sposobni za rad. Dosad su postignuti dobri rezultati, pa će se radovi nastaviti do konačnog uređenja te ceste.

F. Škaro

VATROGASNO DRUŠTVO BRINE SE O PODMLATKU

Nedavno je vatrogasno društvo u Vodicama osnovalo pionirsko odjeljenje u koje je zasid uključeno 10 pionira. Oni redovito održavaju vježbe i pri tom pioniri pokazuju velik interes i disciplinu. Obuku s njima izvodi Humberto Sprljan, omladinac koji ih sad priprema za talkmlčenja sa podmlatkom Šibenika i Lozovca.

Za odrasle članove društva odnosno za ispitane vatrogasce organiziran je jednomjesečno tečaj. Nastavu održavaju učitelji i nastavnici osmogodišnje škole. J.

Drniš

RAZMOTRENI AKTUELNI PROBLEMI ŠKOLSTVA NA PODRUČJU NO OPĆINE DRNIŠ

U petak je održan sastanak Savjeta za školstvo NO-a općine, na kojem se raspravljalo o materijalnom stanju škola, proširenju mreže osmogodišnjih škola, te o problemu stručnog školstva na području Drniške općine.

Konstatirano je da se neke škole nalaze u lošem stanju. Zaključeno je da se formira stručna komisija od dva lica, koja će izvršiti pregled škola u vezi njihovog popravka. Iako su novčana sredstva za popravak škola veoma skućena, zaključeno je da se svota od 1.200.000 dinara, koja je namijenjena za nabavku inventara upotrebi za izvođenje najnužnijih radova na pojedinim školama.

Istaknuto je da se pojača odgovornost i briga učitelja za održavanje zgrada, te da se samodoprinosom sela izvrše neki popravci, a ne da se dogodi, da selo za popravak crkve dađe 100 kg vune i novčanu pomoć, kao što pokazuje slučaj u selu Koprunu.

U diskusiji o proširenju mreže osmogodišnjih škola odlučeno je da se u idućoj školskoj godini otvore u većini škola V., VI. i VIII. razredi.

Sira diskusija razvila se o školici za učeničke u privredi, koja bi se trebala pretvoriti u školu rudarsko-metalnog smjera, jer sadašnja škola ne odgovara svrsi i potrebama rudnika. m —

OSNOVAN FOND DJEČJE ZAŠTITE

U Drnišu je osnovan odbor od 11 članova Fonda za dječju zaštitu. Ovaj fond dosad raspolaže sa 377.000 dinara. Donijet je plan prihoda i rashoda, gdje je za dječje potrebe određen iznos od 200.000 Din za dječje proslave, a za izlete 150.000 Din.

Fond za dječju zaštitu pri narodnom odboru je samostalno tijelo, sa zadatkom da pokreće, sprovodi i razvija dopunske i proširene forme zaštite, da potiče aktivnost raznih društava na osnivanju dječjih ustanova, kao što su dječji vrtići, radionice, domovi za zabavu i raznodru. Izgradnja igrališta, organizacija ljetovanja, izleta, i t. d. — m —

EKSKURZIJA UČENIKA OSMOGODIŠNJE ŠKOLE

13. o. m. j. učenici VIII b i VIII c razreda kreću na četvorodnevnu ekskurziju u Zagreb, a učenici VIII a i VIII c razreda na petodnevnu ekskurziju u pravcu Dubrovnika i Boke Kotorske.

Pored ličnih priloga učenika za ove ekskurzije, novčanu pomoć dodijelili su Boksitni rudnici, Ugljenokopi Siverić te odbor Fonda za dječju zaštitu. — m —

Knin

ZNATNA ŠTETA OD TUČE

Prošle subote oko 14 sati padala je tuča koja je počinila dosta štete. Ovog puta ona je zahvatila široko područje: Kosovski dolinu, Knin i susjedna sela Očastovo i Radučić, te još neka mjesta u Bukovici. Računa se da je nanijeta znatna šteta usjevima i vinogradima.

GOSTOVANJE ŠIBENSKOG NARODNOG KAZALIŠTA

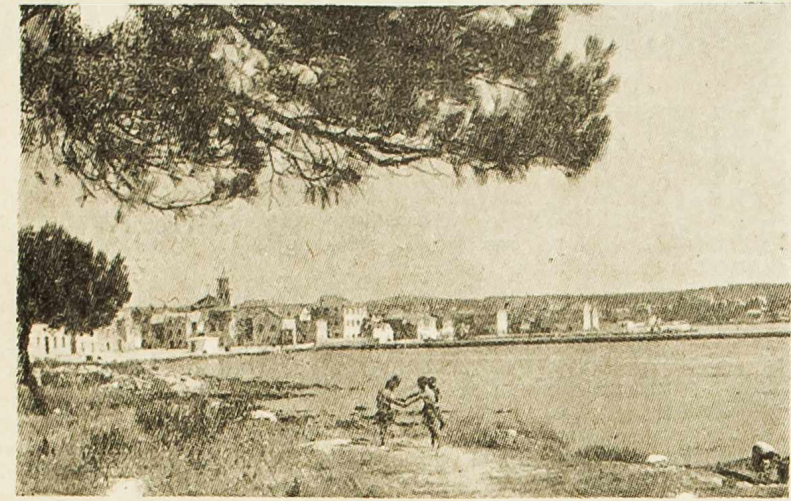
U Kninu je prošlih dana gostovao ansambl Narodnog kazališta iz Šibenika, koji je na pozornici doma JNA izveo »Zlu ženu« od Jovana Sterije Popovića, a u režiji V. Ristića. Nosioći većih uloga Neva Belamarić, Vikića Ivezić, kao i ostali prikazali su prirodnu i veoma dopadljivu igru.

JUGOSLAVENSKA KINOTEKA PRIKAZALA JOŠ DVA FILMA

Poslije velikog uspjeha, koji su postigli filmovi »Bitka za Rusiju« i Chaplinov »Cirkus«, prošle medjelje je Jugoslavenska kinoteka prikazala dva filma i to: »Potomak Džingiskana« istaknuto djelo sovjetskog režira Pudovkina i američki film »Ljubav u plamenu« u režiji M. Kertiza. I ovi filmovi bili su dobro primljeni od gledalaca koji vole značajna filmska ostvarenja.

ŠTETA OD NEVREMENA

Na čitavom području općine Tijesno 1. o. m. j. vladalo je veliko nevrijeme koje je prouzročilo znatne štete. Snažan vjeter oštetio je krovove nekih kuća u Tijesnom, a slično je bilo i u ostalim mjestima. Nekoliko lađa koje su bile privezane uz obalu u Pirovcu teško je oštećeno, dok je brod mjesne poljoprivredne zadruge djelomično uništen. Šteta je priličnima i nekim kulturama. Dobrim dijelom polomljene su loze, a najveću štetu pretrpjeli su bademi. Računa se da je oko 100 stabala badema što iščupanih što polomljenih. Takvo nevrijeme u ovo doba nije se dogodilo već odavno. S.



Pogled na Vodice

Oko 1000 gostiju ljetovat će u Vodicama

Prošla godina je značila za Vodice početak razvoja turizma. Tada je osnovano turističko društvo koje je prvenstveno postavilo zadatak: stvaranje uvjeta za razvoj turizma. Dosud su uglavnom izvršeni poslovi na uređenju kupališta, te proširenju i uređenju ugostiteljske mreže. Nadalje izvršena je kategorizacija soba u mjestu. Prošle godine neznan broj turista je dolazio na ljetovanje u Vodice, jer u stvari o tome nitko nije vodio brigu, a i samj mještani su nerado iznajmljivali sobe za smještaj gostiju.

Ove godine je, međutim, sasvim drukčija situacija. Kućevlasnici su prijavili turističkom društvu više od 100 namještenih

soba koje će se iznajmljivati turistima za vrijeme ljetne sezone. Kako se doznaje, velik broj radnih ljudi iz unutrašnjosti naše zemlje pokazuje velik interes za ljetovanje u Vodicama. Tako je već preko 400 lica zatražilo rezervaciju soba. Uređen je i prostor za logorovanje u kojem će boraviti učitelji, nastavnici i profesori fizičkog odgoja iz Hrvatske, radni kolektiv »Jesenice« i planinarsko društvo iz Hrastnika. Osim toga, u Vodicama će ljetovati daci srednjoškolskog dačkog doma iz Pančeva. Oni će biti smješteni u školi.

Prema podacima sa kojima raspolaže turističko društvo, ove godine će u Vodicama ljetovati oko 1000 osoba. J.

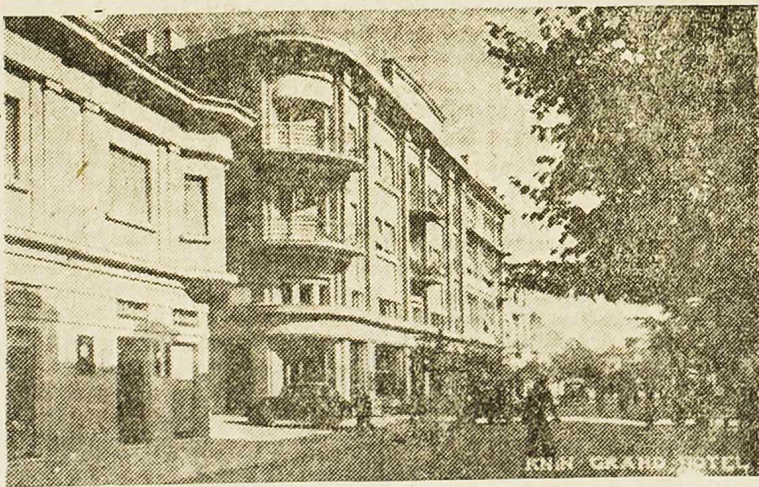
KNINSKE ASOCIJACIJE

Grad u blizini Krke živi okružen brdima na kojima strše ostaci zidina. Spomenici su to nekadašnjih borbi, stradanja i slave. Vječni spomenici. Zub vremena kao da je nemoćan da ih sasvim zdobri. To je kao neki vječni simbol, koji upozorava, koji čovjeka prisiljava da misli o njima. Sta oni znače, zašto su nekada bili tu. Ali, ljudi o tome malo misle. Nekad, sloboda je bila ono što je razmahivalo stvaralačke snage naroda. I tada, kada su se Knin i zemlja borili za slobodu, za taj pedali zemlje, da je tuđinac ne prisvoji. Krivlju natopljena je tu zemlja. Ali, sloboda je iznad svega, iznad krvi i patnji. Iznad čovjeka, jer je za čovjeka.

Danas se u Kninu radi i gradi. Ima novih lijepih zgrada. Kontrasti! Ima li ih ovdje u gradu, gdje seljakinja trčkara ulicama da bi prodala jaginje i ljuti se da ga prodati ne može. I ona sa korpom jaja, sira ili voća... Trčkaraju tako seljaci, trate vrijeme, gube uzalud novac, uče se »trgovati«, a onaj tamo iz zadruge Knina, raspravlja kako ne može to, ovo i ono da kupi i da nabavi i da tržnicu snabdije... Nema, kaže para, nije moguće raditi. A para ima, samo treba nešto ispred kuće očistiti, da bi se pare dale. I onome u Kistanjama tako isto. Seljakinja se prepriča, cijenka, trati vrijeme. Truži, dvije hiljade, pa niže, a onda ljuta vraća se kući, jagnjetom preko leđa... A zadruge rade, kažu, i poslovni upravitelji »bave se trgovinom«, idu čak i do Zagreba i dalje. Možda još i van, tamo u daleki tudi svijet, da nešto kupe, da opskrbe tržnicu, da ona seljakinja i dalje jagnjetom luta ulicama Knina.

Ima, tu trešanja, trgovati se da. Manija trgovanja zahvatila ljude E, pa šta onda. Slobodna trgovina. Šta se tu može. Svatko zna da trguje. Ali... ide žena ulicom i nudi kavu... Otkud kava? Ne pitaj to. Tajna. I nudi jeftinije od one u trgovini. I mikome ništa. Prodaje, nudi, cijenka i vrijeđa. A nitko da se sjeti da je to u stvari nedozvoljena trgovina, špekulacija, da to vodi krivim stazama ljude, da ih u samome početku treba spriječiti. Bolest je to. Navika koja postaje zaraznom. Kažu, da nedozvoljene trgovine ima. Ne samo u gradu. I seljak postaje trgovac. Trguje sa tobom trešanja, ili demezanom vina, ili rakijom... Donosi na tržnicu. I šta tu ima lošeg. Snabdijeva čovjeka građane i pijaca je puna. Neke. Ali, valjda nitko ne broji izgubljene dane. Pa, neka ide, ima i seljak pravo da proda svoje proizvode, sam ako ho-

ćete, ili ikako mu drago. Nitko to ne može ni da zabrani. No, zar nije to privikavanje da se transformira proizvodac u trgovca, špekulanta... Zar to nije i društveno negativna pojava. No, diskutira se tamo na jednom sastanku u lijepoj zgradi, gdje je banka, općina, a u samom prostoru ulaza u zgradu, opet trgovina, opet se prodaje... Eto, tu u zgradi, gdje radi NO općine, banka, poduzeća... Sve trgovinom nekako miriše.



Samo, ipak, možda je i to potrebno. Zašto ne? O tome razbija glavu stareljko iz »Trgovazadruge«. Poduzeće, eto, radi želi sve da se ima, da se trguje trgovac, ali nema para... Nema pa nema. I možda ima pravo. Neke stvari možda nisu u tome baš na svome mjestu. Ali, što se tu može. Treba raditi, a ne tražiti, pa će stvar ići drugačije.

Opet ulicama Knina prolazi seljakinja. Natovarila robu na leđa. I prodaje. Ona umjesto organizacija koje treba da prodaju, da dignu već jednom to breme sa leđa ove seljanke, da je oslobode dangube i truda, svakodnevnih kilometara, pješaćenja. Da, ali teško to ide — kažu. Neke, teško ide miješanje ljudi, njihovih navika, psiha na kojoj se mataložilo svo zlo dosadašnjeg življenja. Lijepe reče jedan drug — pa, ni mi nismo neki čudotvorci, da čarobnim štapićem otvaramo Sezamova vrata, da mijenjamo seljaka preko noći. A vrijeme prolazi. Neumoljivo i nikog ne pitajući.

Ali, ipak treba raditi i miješati stvari i ljudi. Samo radom, dakako. Nikako drukčije.

Jedan dak ide i zastaje kod one seljanke, koja prodaje jaginje. Gleda nju i one oko nje. Fiksira je. Bulji u ostale. Pod miškom »Džungla na asfaltu«. Fijučka. Digao glavu i ide. Suretnemo se. — Lijepa knjiga, an — ? — upitam. — Svakako odgovori. Polaznik je VII. ra-

zreda gimnazije. Kaže da voli knjige. To je lijepa pasija. A koliko knjiga ima utjecaja na čovjeka, to je lijepo kazao Gorki, rekavši, da sve što je u njemu dobro, treba da zahvali knjigama, koje je pročitao. Ovaj dak čita. Neke. Ali, kaže on, malo čitam našu literaturu. Novine nikako. Ne zna za Čopićev »Prolom«, za »Daleko je sunce«, »Kurlane«, za »Neisplakane«, za Andrića, osim onog iz školske lektire. A to nije baš

lijepa stvar-rekoh. To u najmanju ruku znači, da dovoljno ne zna ono što je kao dijete proživio. Što čini naš svakidašnji život. Nema pojma o društvenim zbivanjima u zemlji. Živi životom apstraktnim, romantičnim poput junaka sa Divljeg zapada. Možda, na kraju, kaže on, krivnja leži i u tome, što nas malo tko, eto, tako upoznao s onim što moramo voljeti, što je naše, pa smo rade, eto, tako sklorni, da lutamo u gluzijama tuđe mašte. Ponekad štetne. A ja rekoh, ne samo ponekad nego često. Ne samo ti, slučajni znanac, nego i drugi, u čemu je još više zlo.

Mladici hoda i zvižduka. Seljanka nosi jaginje i cijenka se. Zadrugari raspravljaju o otokup. Prodavačica se smiješi i umiljato ucjenjuje mušteriju. Život tako teče dalje. Ništa novo. No, ipak ima nova. Ljudi i sami uviđaju da neke stvari koje prave navikom prošlosti ne valjaju. Vrijeme je novo. Nekako, kao da se ne može više nakalemiti sitan šverc, cjenkanje, seljakovanje trgovčića, pa ni snobizam, ni ono pripovijedanje o stranom da je bolje... ni o kavi, koja je tu na ulici jeftinija, jer nije domaća... I mnogo toga. Sve je to danas bumerang koji se gadno osvećuje onome tko ga baca. I ona seljanka i onaj dak...

Knin živi novim životom. Za to je mnogo lakše u tome novome zapaziti ono staro, ono što ne valja. Ante Deković

PRIMJER RUDARA

Nema dana ni noći da nekome u bolnici ne ureba krv. Ona je postala nezamjenjiv lijek, spasnosno sredstvo. Treba doživjeti čus kad netko umire samo zato, jer mu se ne može pružiti krv; kad liječnik uzalud telefonira, a rodbina lije suze. Nažalost, to nije tako rijedak slučaj.

Noću između 10. i 11. ovog mjeseca opet je zvonio telefon: »Čovjeku je pukao čir na želucu, iskrvario je, dajte hitno krv«. Hladnjak je ovaj put bio pun krvi i već za četrvt sata počele su teći crvene, spasonosne kapi. Na flaši je bila oznaka: Trogrlič Božo, rudar iz Tribounja.

U subotu 9. o. m. j. poveo je šef Stanice za transfuziju dr. Peić svoju malu ekipu među rudare drniškog bazena. On je na taj način već posjetio nekoliko poduzeća u Šibeniku i tako osigurao najnužnije količine krvi. Rudari su se spremali da u jartarnju smijeni udu u svoja okna, ali ih je njihov direktor drug Črnčević zaustavio, kazao im je što žele ovi ljudi iz bolnice, u koju često i netko iz njihove sredine dospjeje. Ovdje nije trebalo održati dugačko predavanje o važnosti dobro-

voljnog davanja krvi. »Na tako visoko razvijenu svijest, kao kod ovih ljudi, rijetko se nailazi — kaže dr. Peić. Od jedne smjene dobili smo 21 flasu krvi, što je prešlo naša očekivanja«.

U poduzeću »Udarnik« u Drnišu prijavilo se 5 davalaca i ekipa se veselo vratila, noseći svojim kolegama lijepi dar: »Za mene je bio doživljaj — kaže sestra Zdravka — kad nas je tražio A. Babec iz Traktorske stanice Drniš. Čuo je da smo došli uzimati krv pa nas traži da i on dađe.«

Organiziranje ovakvih ekipa teče dosta teško. Crveni križ ulaze dosta mnogo truda, ali često nailazi na nerazumijevanje. Poznato je kako se često stavljaju autobusi na raspolaganje kad treba posjetiti neku mogometnu utakmicu, dok se za ovakove »izlete« teško dobiju. I, dok se rudari malo predomišljaju da daju besplatno svoju krv, dotle Crveni križ dobija od poduzeća račun za najam autobusa na 20.000 Din.

Najvažnije je kod ovoga činjena, da ljudi uvijaju ne samo da je potrebno nego i bezopasno dati krv, jer kad svladaju ovaj strah, ne će više biti problema naći davaoce. K.

NERAZUMIJEVANJE

Kulturno-prosvjetno društvo u Primošenu imalo je namjeru da gostuje u Vodicama. Prethodno se vodio telefonski razgovor s poljoprivrednom zadrugom u Vodicama i tom prilikom je sve uređeno u vezi gostovanja. Budući da uprava zadruge ne dopušta upotrebu dvorane subotom i nedjeljom zbog kinopredstava, to je utanačeno da će Primoštenoj održati predbe u srijedu, a da će ošteta za upotrebu dvorane iznositi najviše 500 dinara. Drugog iz zadruge čak su garantirali dobar posjet.

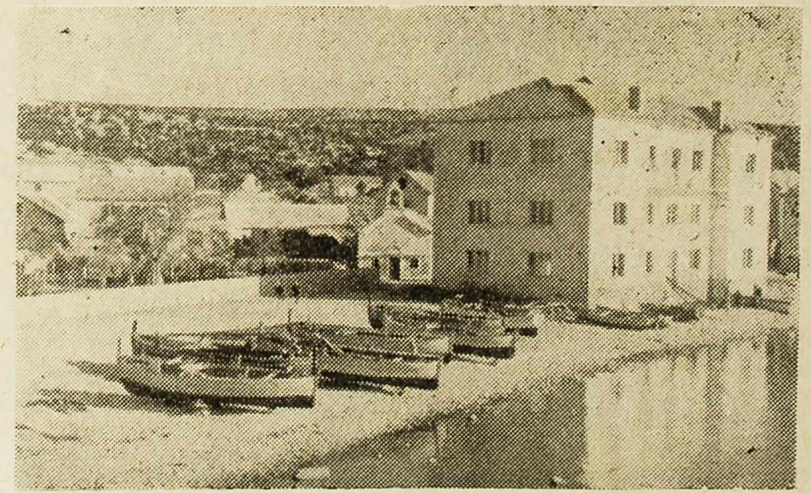
I na temelju tog telefonskog razgovora, članovi društva doputovali su u Vodice, ali ih je ubrzo ostavilo vedro raspoloženje. Daboma jedno je dogovor, a drugo je pak »interese« poljoprivredne zadruge. Veoma slab posjet. Čak se nije htjelo da preko mjesne razglasne stanice objavi predbe, jer je tu uslugu prethodno trebalo platiti. Umjesto ugovorene oštete od 500 dinara za upotrebu dvorane, pazitelj zadrugnog doma zahtijevao je, po naređenju predsjednika zadruge, mišta manje nego 2000 dinara. Naravno, da

je takvim postupkom nekih ljudi iz vodičke zadruge kulturno-prosvjetno društvo iz Primošena dovedeno u neugodan položaj. Članovi tog društva nisu to mogli shvatiti pa su s pravom postavili pitanje: da li komercijalni momenti treba da dođu do izražaja u odnosu poljoprivrednih zadruga prema kulturno-prosvjetnim društvima, koja imaju zadatak da rade na prosvjećivanju naroda. Takav odnos očitio sputava aktivnost tih društava.

Međutim, u svakom selu nije tako. U Primošenu, na primjer, uprava poljoprivredne zadruge je ispravno ocijenila ulogu kulturno-prosvjetnog društva u svom mjestu, te znatnim materijalnim sredstvima pomaže njegovu aktivnost.

Služaj u Vodicama je pokazao da u upravama poljoprivrednih zadruga ima još pojedinaca koji nemaju nikakvog razumijevanja za prosvjećivanje naroda, pa je zbog toga nužno da se i organizacije Socijalističkog saveza ozbiljnije pozabave tim problemom.

M. Barin



Detalj iz Primošena

Okupljanje ženske omladine je najveći problem „Prosvjete“ u Strmici

Na skupštini KUD »Prosvjeta« u Strmici, koja je održana 2. o. m. j., istaknuto je, između ostalog, da je najteže uključiti u rad društva žensku omladinu i to u glavnom zbog zastarjelih shvaćanja roditelja. »Prosvjeta« se, međutim, bori protiv takvih shvaćanja i već se postižu dobri rezultati, ali još ni izdaleka stanje ne zadovoljava. Društvo je dosta dobro organizaciono sredeno te broji oko 30 aktivnih i 100 potpomagaćućih članova, uglavnom omladinaca. Dramska sekcija, koja je i jedina u društvu, veoma je aktivna, te je u protekloj godini imala deset nastupa u Strmici i okolnim mjestima. U ovoj godini društvo ima namjeru da izvede

predbe u Srbu i Vrlici. Budući da postoje uvjeti i za druge sekcije, to će se u buduće raditi na tome, da se one što prije i osnuju.

KUD »Prosvjeta« u Strmici susreće se u svom radu i s materijalnim teškoćama, no uprava i članovi društva smatraju da će se uz pomoć ciglane, mlina i poljoprivredne zadruge i taj problem riješiti.

Izabran je novi upravni i nadzorni odbor. Predsjednik društva je Ilija Cerovac, potpredsjednik Kantelija Opatić, tajnik Vid Zembaba, dok su ostali članovi u pravu Draga Daničić, Radojko Mizdrak i Rajko Vidović. Redatelj je učitelj Mile Mizdrak. V. Z.

kultura i prosvjeta

KONCERT „KOLA“

Muzičko-reproduktivne mogućnosti u Šibeniku zaista su vrlo skromne. Grad je i bez ansambla i bez pojedinaca koji bi svojim nastupima izgrađivali muzičku kulturu građana. Koncerti u pret-plati, koji su održani u posljed-nje dvije sezone, nedovoljni su da bi nosili teret ovog zadatka. Osim toga, oni su prilično jedno-strani i takvog karaktera, da teško privlače šire slojeve. Postojanje u ovakvim prilikama u našem gradu jednog tako kvalitetnog muzičkog kolektiva kao što je proslavljeni zbor „Kola“, svakako je neobično sretna pojava koja se nikako ne može nazvati slučajnom, alko se čina na umu prirodna mnoštvo najljepih glasova i ljubav prema pjesmi. „Kolo“ je u pravom smislu riječi mezmimé naših građana, oni ga u svakoj prilici pomažu, s interesom prate njegov rad i ponosni su na njega i njegove uspjehe.

Godišnji koncerti „Kola“ spadaju među najznačajnije kulturne manifestacije u našem gradu. Renome koji „Kolo“ uživa postavila pred njega određene zahtjeve. S druge strane, kritički duh Šibenčana u ocjenjivanju kvaliteta zbora prilično je razvijen. Šibenčani traže od „Kola“ ono najbolje što može jedan zbor da daje. On, kad ide na koncert „Kola“, ide prvenstveno zato da procijeni kako „Kolo“ sad pjeva. Svaki se osjeća pozvan da daje svoje mišljenje i svaki ga daje i to često strogo. Zato „Kola“ osjeća, možda, baš najveću nervozu kad pjevaju svojim građanima. Međutim, ni ovog puta oni nisu iznevjerili njihova očekivanja.

Koncert mješovitog zbora održan 9. VI. pokazao je da se kontinuitet rada „Kola“ ne prekida. Iako on nije dostigao nivo koji je imao u najsvjetlijoj časovima svog djelovanja, ipak su i na ovom koncertu došlo do izražaja njegove kvalitete s kojima je u stanju da nas uvijek oduševi. Očito je da se u njegovim redovima vrši smjena generacija, mladi pjevači pomalo zamjenjuju starije, njihovi glasovi, iako u godini, još nisu dovoljno zreli, a njihovo pjevačko iskustvo je još nedovoljno s obzirom na zahtjeve koje postavljaju sve odreda teške kompozicije na programu, kako u pogledu tehnike, tako i u pogledu muzikalnosti. To se naročito osjeća u ženskom dijelu zbora. Otuda možda izvjesna nehomogenost u njegovoj zvučnosti, zatim nesiguran nastup na pojedinih mjestima, kao i mjestimični nejednaki završeci. Pojedine dionice izrazito zaostaju za drugima, naročito prvi tenori. Dirigent zbora Stanko Viličić treba svakako da posveti veću pažnju izradi pianissima, koji je naročito važan za postizavanje finog

muziciranja koje zahtijevaju neke kompozicije, a što stvara i veće mogućnosti za plastičnije uobličavanje djela. Prekrasna „Pušci me“ u X. rukoveti svakako bi time dobio još više na svojoj ljepoti, iako se može slobodno reći da je ova genijalna Mokranjčeva kompozicija najbolje izvedena točka programa.

Program koncerta sačinjavala su vrijedna djela naše zbornice literature iz raznih razdoblja, te je njihova intepetacija postavljala posebne zahtjeve u pogledu približavanja određenom stilu. Očigledno je nastojanje dirigenta da ispuni ovaj zahtjev. Za njega se inače može reći da je suvereno vladao zborom i nastojao da iz njega izvuče maksimum mogućeg. On je i ovog puta pokazao svoje muzičke sposobnosti i muzičku kulturu, koji su mu pomogli u svladavanju teškog zadatka. Uspjeh koncerta je svakako i njegov uspjeh.

Uz spomenutu X. rukovet, naročito uspjelim možemo smatrati izvedbe popularne Gotovčeve „Jadovanke za teletom“ i „Zvonimirove lađe“, zatim „Kratovskih pjesama“ Mokranjčevog učenika Stevana Šijačka, lijepe Adamičeve usparvanke „Zazibalka“, Grgoševićeve „Koledarske“ i Odukovu „Žetvu“. Efektna Milojevićeva kompozicija „Muha i komarac“ zahtijeva od zbora veliku čistost, a Matzove 3 pjesme iz dubrovačke renesanse suptilnije muziciranje. „Oj sokole“ Damila Denezva, uslijed izvrsnih ritmičkih nesigurnosti, kao i nedovoljnog dinamičkog nijansiranja, nije nas u potpunosti zadovoljila. Solisti Anlika Sindik, Bruno Belamarić i Paško Brajković ostavili su dosta ugodan dojam. Osim navedenih kompozicija, još su izvedene „Partizanska“ od Cossetta, „Epitaf“ Ive Lhotke-Kalinskog, i „Mi smo poput zemlje“ Ive Kirigina.

Mislili da je raspored programa trebao da bude nešto drukčiji, da ima neki smisao i red, bilo hronološki bilo stilski. Tako, Matzova 3 madrigala nikako nisu smjela biti na kraju programa, a neke savremene kompozicije na početku. Zatim, mislim, da je za zbor prilično naporno pjevanje nekoliko teških pjesama bez pauze.

Na kraju možemo izraziti naše čuđenje što zbor „Kola“ nije prisustvovao proslavi 100-godišnjice rođenja Stevana Mokranjca, koja je nedavno održana u Beogradu. Sjetimo se, da je 1950. na Saveznom festivalu u Beogradu zbor „Kola“ u vrlo jakoj konkurenciji dobio prvu nagradu baš zahvaljujući odlično izvedenoj X. rukoveti, koju je pjevalo više zborova. Zar nije bilo najlogičnije da je „Kolo“ pjeva na Mokranjčevu proslavi! — b —

„Prosvjeta“ u Kistanjama je aktivna

Kulturno-prosvjetno društvo „Prosvjeta“ u Kistanji pokazalo je u ovoj godini veliku aktivnost, te je u tom pogledu jedno od najaktivnijih društava na kotaru. Društvo je za svoj rad već dosad dobilo niz pohvala i diploma, od kojih je članstvu neobično draga upravo ona, koju su primili na ljetivalu narodnih igara u Puli 1952. godine. Tada je folklor na selciji, izvedbom bukovačkog narodnog kola, zauzela drugo mjesto. Članovi te sekcije vrše pripreme da i ove godine nastupe na festivalu u Opatiji, koji će se održati u mjesecu kolovoza. Tom prilikom članovi „Prosvjete“ prikazat će bukovački folklor.

Ipak je najaktivnija dramska sekcija, koja je prilikom svih državnih praznika redovito davala priredbe sa raznovrsnim programom. Za rođendan druga Lita nastupio je i pjevački zbor, dok su članovi dramske sekcije prikazali jednočinku „Kulko u nitre Dalmatinac“, koju je režirao Josip Bakotić. Mona se dati priznanje rukovodstvu „Prosvjete“, koje, osnivanjem pjevačkog

AKTIVNOST DRAMSKE SEKCIJE OKUD „MATE BUJAS“ Nakon izbora novog rukovodstva zapažena je življa aktivnost OKUD „Mate Bujas“ na Učiteljskoj školi. Rad se uglavnom odvijao po sekcijama od kojih dramska dosad postiže najbolje rezultate. Članovi te sekcije su u relativno kratko vrijeme uvježbali od rukovodstva Ilije Ivežića, Damića od Rasima Filipovića. Oni su prošlog tjedna izveli taj komad u gimnaziji za učenike smogodišnjih škola, a u Skradinu za pripadnike predvojničke čuлке. Osim toga, u Rakovom selu je prikazan „Polkojinik“.

V. Koturska 29.

gradska kronika

Izgradnja nove Veterinarske stanice

Uskoro će u Šibeniku započeti gradnja nove Veterinarske stanice koja će djelovati za područje općina Šibenik, Primošten, Skradin, Vodice, Stankovci i Tijesno. Potreba za postojanjem jedne takve stanice osjeća se već duže vrijeme s obzirom na nizak stepen razvoja stočarstva na spomenutom području. Postojanjem veterinarske stanice odrazilo bi se na povećanim prihodima poljoprivrednog stanovništva. Nedostatak jedne takve zdravstvene ustanove najbolje se očituje na šteti koja je nanijeta stanovništvu. Samo u 1955. godini zbog slabog timarenja i neznanja uginulo je raznih vrsta stoke u vrijednosti od 12 milijuna dinara.

Zadatak nove stanice svodio bi se na provođenju preventivnih mjera od zaraznih i parazitskih oboljenja stoke, zatim liječenju stoke i higijenskom održavanju živežnih antikala. U okviru Veterinarske stanice nalaziti će se laboratorij koji će ujedno služiti kao dijagnostički centar za čitavo područje kotara. Također će u njenom sastavu djelovati i stanica za umjetno osjemenjavanje, a posjedovat će i vlastitu potkivačnicu.

U NEKOLIKO REDAKA

JAVNA EMISIJA ZA POMORCE u izvedbi Radio Zagreba održat će se 14. o. mj. u Narodnom kazalištu. Ansambl se sastoji od grupe Dalmatinaca, plesnog orkestra, tamburaša i solista. Za ovu priredbu u Šibeniku vlada veliki interes.

U MJESECU SVIBNJU BORA-VILO je u Šibeniku 365 domaćih i 144 strana turista sa 1674 noćenja. Od stranih turista najviše ih je bilo iz Zapadne Njemačke, Engleske, Austrije, Francuske, SAD, Italije, Belgije i Holandije.

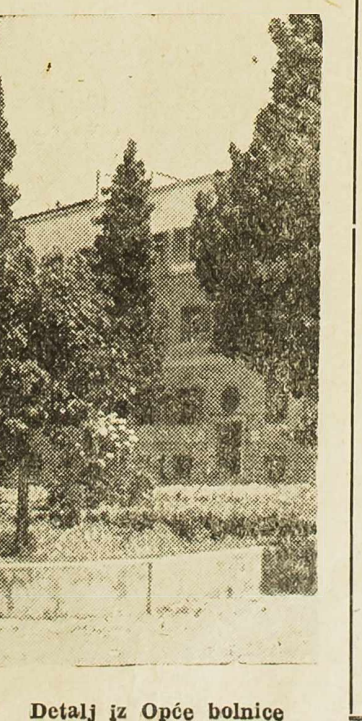
PREDSTAVAMA JUGOSLAVENSKE KINOTEKE, koja su bile izvedene u kinu „Tesla“ od 26. svibnja do 8. lipnja o. g., prisustvovalo je 11.268 lica. U tom razdoblju prikazano je osam filmova a najveći posjet zabilježilo je francuski film „Maierling“, koji je gledalo 2.068 osoba, američki film „Ljubav u plamenu“, 1947. američki film „Bijela“ za Rusiju posmatralo je 1517 lica i t. d.

U SVIM OSMOGODIŠNIM SKOLAMA NA PODRUČJU GRADA školska obuka završit će 20. o. mj. a me kako je bilo ranije javljamo 30. o. mj.

KLUB PROSVJETNIH I KULTURNIH RADNIKA „Vinko Magličić“ održao je u novim društvenim prostorijama sastanak na kojem se, pored pitanja članarine, raspravljalo i o još nekim problemima koji su usko vezani za rad kluba. Na kraju su članovi upoznati sa zaključcima koje je nedavno donio upravni odbor Društvenog doma.

NA GRADSKU RIBARNICU u posljednja dva dana dovezene su male količine ribe: svega oko 500 kg. Skuše su prodavane po 200 dinara, bukve 100, ocađe 160 dinara kilogram i t. d.

U BOROVOJ ŠUMI GRADINA KOD JADRTOVCA izbio je 8. o. mj. požar. Zahvaljujući profesionalnoj vatrogasnoj jedinici i vatrogasnoj jedinici JRM požar je ubrzo ugašen. Pretpostavlja se da su požar izazvali sakupljači starog željeza.



Detalj iz Opće bolnice

Sam objekt sastojat će se od administrativnog, ambulantskog i gospodarskog dijela. Stanica će imati posebnu salu za vršenje operacija, prostor za kola, drvarnicu, garažu, zatim prostor za razne bolesti, stan za veterinaru i ostale nužnostorije. Projekt zgrade je gotov, a izradio ga je ing. arh. Bartolić iz Zagreba.

Iz sudnice

Dvije godine strogog zatvora zbog prevare i falsifikata

Okružni sud u Šibeniku kaznio je Antona Božića, bivšeg poslovođu prodavaonice pokućstva „Ivo Marinković“ iz Osijeka na dvije godine strogog zatvora. Radeći kao poslovođa u spomenutoj prodavaonici na raspravi je utvrđeno, da je Božić, pored ostalog pokućstva, prodavao i svoj stari namještaj kao i dijelove pokućstva jednog svog prijatelja, što je time zloupotrebio svoj službenički položaj. Nadalje, Božić je, da bi sebi pribavio što više koristi, u nekoliko navrata oštećivao kupce. On je, naime, za pojedinu robu naplaćivao više nego što je to određeno cijenama koštanja, tako da je razliku zadržavao za sebe. Također je ustanovljeno da je ispostavio tri krivotvorena računa kojima je tobože htio opravdati kao polariće za čišćenje prostorija. Međutim, naknadno se je utvrdilo da on čistačije nije ni imao. Sud je prilikom odmjerenja kazne uzeo u obzir okol-

nost da je Božić i ranije bio jednom kažnjen strogim zatvorom.

Kretanje brodova

Brodovi „Srbija“ i „Dinara“ i splovili su iz luke s izvjesnom količinom generalnog tereta za SAD odnosno luke Sjeverne Evrope, brod „Livno“ isplivio je jučer, prethodno iskrcavši 6500 t ugljena za koksiranje, dok su talijanski brodovi „Monstella“ i „Giovanni Botiglieri“ također isplovili, prvi sa teretom od 700 t cinkovog koncentrata. Grčki brod „Nymphe“ također je napustio luku nakon što je istovarilo od 9530 t pšenice.

U luci borave brodovi „Aspirator“ (grčki) koji iskrcava 10,000 t pšenice i talijanski brod „Angelica“, koji istovaruje teret od 5000 t ugljena za koksiranje. Sutra se očekuje iz Odesa dolazak broda „Užice“, koji će vršiti iskrcaj od 6000 t ugljena za koksiranje.

Sličice

KRADE MALOLJETNIKA NA TRŽNICI Posljednjih mjesec dana u znatnoj mjeri pojačan je dovoz većih količina povrća i voća na tržnici. Povodom toga dano-mnice su učestale i krađe koje najčešće čine proizvođačima neki od maloljetnika nastanjenih u gradu. Tako nam se tržni organi tuže kako neka djeca potkradaju voće. Oni su tom prilikom uspjeli i prepoznati neke od njih. Ovom prilikom potrebno je skrenuti pažnju svim roteljcima, da svojoj djeci ukažu na štetnost takvih prestupa, kao i posljedice koje bi oni mogli imati.

OPRAVDANO NEGODOVANJE

Neki od stalnih posjetilaca hotela „Krika“ negoduju što je nastupom toplih dana uprava tog ugostiteljskog objekta dozvolila da se ispred hotela peku čevapčići. Nitko nema protiv toga da se goste poslužuje čevapčićima, ali za to bi trebalo naći posebnu prostoriju, gdje bi se oni pekli, a nikako ne pružiti gostima da sjede okruženi dimom i mirisom koji se širi na sve strane. To bi trebalo zabraniti, ako ne radi samih gostiju, a ono banam zbog mjesta na kome se nalazi spomenuti hotel. Prigovor je opravdan i njemu treba udovoljiti.

NEUGLEDNA SLIKA

Po mnogim zgradama i kulturnim spomenicima često vidamo kojekakve riječi, u veći-

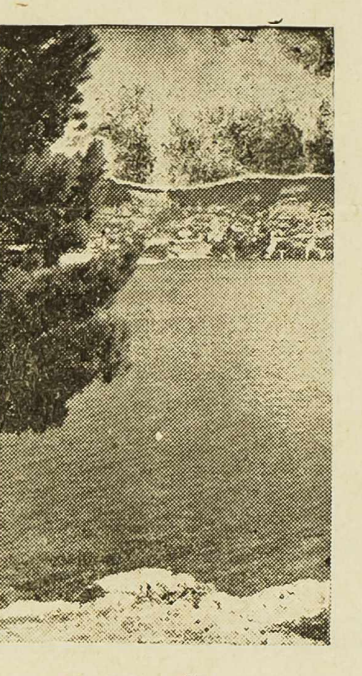
ni neprirodne, isarane kre-dom. Na njih možemo naći bilo to u središtu ili na periferiji grada. U najviše slučajeva autori su takvih nedolično ispisanih riječi dječaci. Svakako da takva nešto krnji ugled građana prikazujući ih u ružnom svijetlu v.s.a-vis onih koji posjećuju naš grad. Sprečavanje istih u prvom redu je dužnost samih građana, a i organa Narodne milicije.

KUPAČI U DOCU

Jednom od ranijih odluka Narodnog odbora općine donijeta je zabrana kupanja pored same obale. Međutim, gotovo svakog ljeta, pa i ovih dana možemo vidjeti veći broj malšana kako se kupaju u predjelu Dolac, kod mjesta gdje saobraća skela za Martinsku. Nije rijedak slučaj da oni, kupajući se na tom mjestu, ometaju pristajanje skele uz obalu. Ti dječaci uslijed svog nestaškla izlažu se čak i eventualnoj opasnosti po život. Stoga bi mjerodavni, shodno donesenoj odluci, trebali zabraniti kupanje na tom mjestu.

ZAGADEN PROSTOR

U Ulici Minimac iza Doma DTO „Partizan“ nalazi se jedna ograda u koju se kroz jedan mali otvor može doći s ulice. Ograda je od ulice odijeljena niskim zidom. U toj ogradi pojedine mljekarice i okolni seljaci ostavljaju preko dana margare, što je ne samo nezgodno s obzirom da se to nalazi u užem centru grada, već je štetno i za zdravlje susjednih stanara, budući da je taj prostor prilično zagaden. U tom pravcu trebalo bi poduzeti mjere da se to mjesto očisti i zatvori prilaz s ulice. (J. S.)



Pogled na Šibenik

Šibenik kroz tjedan

NARODNO KAZALIŠTE

Srijeda, 13. VI. — ZLA ŽENA — predstava za pripadnike JNA. Početak u 20 sati. Četvrtak, 14. VI. — JAVNA EMISIJA ZA POMORCE — u izvedbi Radio Zagreba. Početak u 20 sati. Subota, 16. VI. — PYGMALION — repriza. Početak u 20 sati. Nedjelja, 17. VI. — Gostovanje dramskog ansambla u Sinju sa komadom — TKO JE OTAC.

KINEMATOGRAFI

TESLA: premijera američkog filma u bojama — LJUBIMICA DIVLJEG ZAPADA — Dodatak: Filmske novosti br. 22. (do 14. VI.) Premijera američk. krim. filma — TRINAESTI SAT — Dodatak: Filmske novosti br. 22. (15. do 17. VI.) Premijera domaćeg filma — JUBILEJ SAVJETNIKA IKLA — Dodatak: Filmske novosti broj 23. (18.—20. VI.) SLOBODA: Premijera američkog filma — TAJNA NAPUSTENOG VRTA — (do 17. VI.) Premijera američkog filma — SUDAC TIMBERLAINE — (18. do 21. VI.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 16. VI. — II. narodna ljekarna — Ulica bratstva i jedinstva. Od 16.—20. VI. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidara Petranovića.

IZ MATIČNIH UREDA

Šibenik

RODENI Davor, sin Damijela i Palmáne Blaslov; Dina, kći Vjeka i Apolonije Huljev; Zoran, sin Gastona i Anke Milić; Jadranka, kći Gržan Benjamina i Aničić Ruže; Vranka, kći Iva i Marije Jerkov; Milka, kći Tadije i Kate Banovac; Marija, kći Petra i Omerke Meić; Silva, kći Pera i Slavke Bogdanović; Milica, kći Lovrić Sime i Cipitelo Rozalije; Slobodan, sin Simuna i Jelice Erceg; Milenko, sin Marka i Marije Badžim; Fejzo, sin Nazifa i Rasmine Ahmetović i Vladimir, sin Srećka i Ljubice Bijelić.

VJENČANI

Garbel Petar, mesar — Uklid Mileva, domaćica; Zamatić Slobodan, penzioner — Carić Slavija, penzioner; Bujas Mladen, auto-mehaničar — Lambaša Mirjana službenik; Zorić Aleksandar, t. mehaničar — Petković Milka, službenik; Juras Braniko, pravnik — Anđelić Marija, službenik; Krunić Ante, mehaničar — Polić Olga, krojačica i Čogelja Mirko, radnik — Cigić Kata, tekstilna tkalja.

UMRLI

Juričić Jadranka Matina, stara 1 god.; Kallais Jerko Josin, star 8 god.; Bačić Ivan Nikin, star 5 god.; Stančić Dumina rođ. Kanadole, stara 55 god.; Duvančić Marija rođ. Cveljo, stara 34 god.; Karadole Vica rođ. Bukić, stara 56 god. i Ahmetović Fejzo Nazifov, star 3 dana.

Knin

RODENI

Snježana, kći Zorke Zelić; Slavica, kći Radinović Protić Zorke; Dragica, kći Gojka i Bosiljke Petović; Zoran, sin Branka i Marije Petović; Mara, kći Franje i Pere Uzun; Nada, kći Mije i Pavice Slavije; Jelica, kći Milana i Milice Maglov; Nada, kći Branka i Marije Klasić; Nikola, sin Save i Anđeljke Cvijanović; Zeljka, kći Ante i Pere Anić Curko; Jadranka, kći Milana i Anice Mešić; Danko, sin Ratka i Stane Katić; Niko, sin Ilije i Marije Simić-Grgić; Desa, kći Srećke i Mare Vukojević; Đorđe, sin Đure i Anđe Jajina; Boško, sin Filipa i Marije Kontić; Ivica, sin Mladena i Danice Bencun; Mirko, sin Milana i Mare Sumaruna; Milan, sin Jovana i Đuke Kolumđijaj; Petar i Ljubica, Jovana i Anice Katić; Dušanica, kći Stevana i Anđeljke Curanija; Viktorija, kći Ivana i Milice Marić; Glišo, sin Save i Đurđije Bukorović; Milorad, sin Todorica i Anđe Verić; Nena, kći Nikole i Milice Ivošević; Nada, kći Dušana i Zore Velić i Milica, kći Jovana i Ljubice Vujanović.

VJENČANI

Vujančić Savo, željezničar — Jaramaz Đurđija, domaćica; Šijan Simo, milicioner — Rađen Nada, domaćica; Popović Ilija, radnik — Popović Marija, domaćica i Novaković Stevan-Boško, služb. — Marić Marija, domaćica.

UMRLI

Popovina Draginja udova Ilije, stara 70 god.; Babić pok. Đure Mihail, star 64 godine; Đilas Jela Milna, stara 26 godina; Popović Milenko Ilije, star 2 godine i Opačić Milica Ž. Sime, stara 61 godinu.

Sportski život

Završilo podsavezno prvenstvo

Premalo za ostanak u ligi

«RADNIČKI» — «VAL» 1:1 (1-0)

U nedjelju je na stadionu «Rade Končara» pred oko 300 gledalaca odigrana posljednja utakmica podsaveznog nogometnog prvenstva između domaćeg «Radničkog» i «Vala» iz Kaštel Starog. Susret je završio podjelom bodova sa rezultatom 1:1 (1:0). Za «Radnički» je postigao zgoditak Matić, a za «Val» Salopek. Sudio je Zaminović iz Zadra dobro.

«Radnički»: Pralija, Aleksić, Titulin, Kovač, Bujas, Dančić, Matić, Čala I., Reljanović, Čala II., Buljicas.

«Val»: Jerčić, Lončar, Bašić I., Paravica, Bašić II., Mikić, Malešić, Vastić, Orlić, Tarabene, Salopek.

«Radnički» je propustio posljednju priliku da se i u idućem prvenstvu takmiči u društvu najboljih klubova Dalmacije. To posebno vrijedi za prvo poluvrijeme kada se većinom igralo pred vratima gostiju. Nepotrebno kombiniranje i neefikasnost pred golom «Vala» glavni su uzrok, da su domaći pošli na odmor sa svega jednim zgoditkom prednosti. U tom dijelu navalni red «Radničkog» nije iskoristio nekoliko idealnih šansi. U drugom

poluvremenu nastojanja domaćih da povećaju omjer nisu uspjela uslijediti dosta požrtvovne obrane gostiju, a posebno srednjeg pomagača, koji je navrijeme razarao konfuzne napade domaćih navlaže petorke. Umjesto da do kraja zadrže postignuti rezultat domaći su poslije izvedenog udarca sa ugla dozvolili gostima da izjednače. Posljednje minute igre protekle su u nekorisnim napadima prema vratima «Vala». Osim prvih 20 minuta, igra je inače bila obostrano slaba i nezanimljiva. «Val» je igrao borbeno i požrtvovno. Kod «Radničkog» su se istakli Daničić i Bujas, a kod «Vala» Bašić II., Paravica i Tarabene. (J.)

UZVRATNI SUSRET REPREZENTACIJA RSI ZADAR I ŠIBENIKA

Pred izvjesno vrijeme sindikalna reprezentacija «Radničkih» sportskih igara Šibenika gostovala je u Zadru i sastala se sa tamošnjom odgovarajućom reprezentacijom. Takmičilo se u nogometu, stolnom tenisu, odbojki i šahu.

Ove nedjelje će se održati revanš susreti u tim granama, i to: nogomet na stadionu «R. Končar» u 16-30 sati, stolni tenis u prostorijama «Mornara», šah u prostorijama «V. Skopnik» i odbojka ispred osmogodišnje škole «Simo Matavulj» sa početkom u 9-30 sati.

U našem gradu vlada velik interes za ove susrete, jer se očekuju interesantne borbe. S. Mileta

«PARTIZAN» IZ KNINA PRIJEMNA ZA REPUBLIČKO PRVENSTVO

Društvo «Partizan» iz Knina postiglo je vrlo lijep uspjeh na nedavno održanom zonskom prvenstvu u Šibeniku. Od tri ekipe, koje su se takmičile za sudjelovanje na republičkom prvenstvu, plasirale su se dvije i to omladinke i omladinci II. razreda. Naravno su se istakle omladinke koje su u Šibeniku bile najbolje.

Nakon održanog zonskog prvenstva aktivnost u društvu je još življa. Sve kategorije rade a naročito su aktivni članovi onih ekipa koje se pripremaju za predstojeće republičko prvenstvo, koje će se održati 4.—5. srpnja u Zagrebu. Oni pod nadzorom neumornog načelnika Tode Četko otklanjaju riješke i rade s voljom riješeni da i u Zagrebu postignu što bolji uspjeh.

USPJEH II. EKIPE «SUBIČEVCA»

Na kuglani «Subičevac» sastale su se dvije ekipe KK «Subičevac». B ekipa neočekivano je pobijedila A ekipu sa rezultatom 364:293 postignutih čunjeva.



OBAVIJEST

PRIJAVE O OTKAZIMA, PRIJAVE O SLOBODNOMRADNOM MJESTU I POTVRDE PODUZETA O ZAPOSLENJU.

Iako su poduzeća, ustanove i poslodavci dužni dostavljati BIROIMA ZA POSREDOVANJE RADA kod narodnih odbora kotara na temelju Uredbe o izmjeni Uredbe o materijalnom osiguranju i drugim pravima radnika i službenika (Službeni list FNRJ br. 1/56.) i na temelju Općeg uputstva o izmjeni i dopuni Općeg uputstva za izvršenje Uredbe o materijalnom osiguranju (Službeni list FNRJ br. 5/56.), podnosiće se na novim tiskanica, koje izdaje «Birotehnika» po odobrenju i prema suglasnosti Republičkog biroa za posredovanje rada Savjeta za narodno zdravlje i socijalnu politiku NRH. Te će tiskanice izći iz štampe do 15. o. m. j. a namučuju se kod: «BIROTEHNIKA» Zagreb, Berislavićeva 16 — poštanski pretnac 246.

Biro za posredovanje rada NO kotara Šibenik

OBAVIJEST

DRŽAVNI OSIGURAVAJUĆI ZAVOD - POSLOVNICA ŠIBENIK

TRAZI jednog službenika sa položenim višim tečajnim ispitom koji je u knjigovodstvu radio najmanje godinu dana. Nastup odmah. Plaća po Uredbi i dopunska plaća. Za informacije obratiti se u poslovnicu DOZ, Ulica Matije Gupca b. b.

MALI OGLASNIK

KUPUJEMO PISAČU MAŠINU u ispravnom stanju. Ponude dostaviti Zanatskoj komori - Šibenik.

PRODAJE SE TERETNI AUTO marke «Steyer», nosivosti 1000 do 1500 kg, motor jačina 50 HP, u odličnom stanju. Za informacije obratiti se u Istarskoj ulici br. 4 — Šibenik.

ZAHVALA

Prigodom nesretnog slučaja mog supruga Ivica Penovića, koji je životom stradao na slapovima Krke, toplo se zahvaljujem cijelom radnom kolektivu Električnog poduzeća Šibenik na iskazanom saučestju. Također izražavam zahvalnost i direktoru poduzeća Milivoju Popoviću na pruženoj pomoći meni i mojoj djeci i ostalima koji su nas tješili u našoj velikoj boli i izrazili saučestje također zahvaljujem.

Obitelj Mire ud. Penović

ZAHVALA

Prigodom smrti naše neprežaljene supruge i majke

Vice Karadole rod. Bukić

izražavamo ovim putem zahvalnost liječnicima dru. Nikoli Ivanoviću, dru. Mirku Zaminoviću i dru. Ivi Sladoljevu, koji su uložili mnogo truda u nastojanju da spase život pokojnice. Također zahvaljujem bolesnicima internog odjela soba br. 5, koje su stalno vodile brigu o pokojnici, nastojeći da joj olakšaju časove u vrijeme njezine teške bolesti.

Izražavamo također zahvalnost rodbini, prijateljima i znancima koji su dali vijence i otpremili pokojnicu na vječni počinak.

Obitelj Jose Karadole

ZAHVALA

Prigodom smrti naše drage i nezaboravne supruge, majke, sestri i bake

Staničić Dumine rod. Karadole ovime zahvaljujem u prvom redu dru. Postružniku, dru. Čizmiću, dru. Merlaku, dru. Skrgatiću, kao i svom osoblju ginek. sep. odjeljenja, koji su joj nastojali sa naročito ljubavi i zauzetnošću olakšati njene teške boli. Istodobno zahvaljujem čitavom građanstvu, rodbini i prijateljima, koji su u onako velikom broju ispratili milu pokojnicu na vječni počinak, odajući joj time posljednju počast. Hvala i svima onima koji su poslali vijence na odar naše pokojnice.

Ucviljena obitelj Staničić Nike i rodbina

Rezultati natječaja

za izradu nacrtu stambenih objekata sa dvosobnim i jednosobnim stanovima u Šibeniku

Odlukom žirija prve nagrade za sve tipove objekata nisu podijeljene, nego je povećan broj otkupa, prema tome dodijeljene su za pojedine tipove slijedeće nagrade i otkup.

TIP I. Prizemna zgrada, slobodno stojeća, dvojna, dva dvosobna stana.

II. NAGRADA u visini od 30.000 dinara dodijeljena je radu pod šifrom «ISKRA», autor ing. arh. Milivoj Nadaški-Šibenik.

III. NAGRADA u visini od 20.000 dinara dobio je rad pod šifrom «1313» autor ing. Božidar Slezinger-Šibenik.

SEST OTKUPA po 12.000 dinara dodijeljeni su radovima pod šiframa «K-1953-3», autor tehn. Ante Kelava, Šibenik, šifra «283», autor tehn. Tomislav Vukelić - Šibenik, šifra «82828», autor arh. Noe Maričić - Zagreb, šifra «12335», autori ing. arh. Ljubo Kovačević i tehn. Joško Jurković - Šibenik, šifra «11111», autor tehn. Miljenko Selak - Zadar, šifra «34-151713», autori tehn. Ivan Lipović, tehn. Miro Jakovljević i tehn. Zdravko Gojanović - Šibenik.

TIP II. Prizemna zgrada u nizu, dvosobni stanovi.

II. NAGRADA u visini od 25.000 Din dobio je rad pod šifrom «1915», autor tehn. Berislav Petrović, Zadar.

III. NAGRADA u visini od 18.000 Din dobio je rad pod šifrom «4154», autor tehn. Hugo Reich, Šibenik.

PET OTKUPA po Din 12.000 dodijeljeni su radovima pod šifrom: «NE-LI-01», autor tehn. Slavko Zajc - Šibenik, šifra «1313», autor ing. Božidar Slezinger - Šibenik, šifra «12335», autori ing. arh. Ljubo Kovačević i tehn. Joško Jurković - Šibenik, šifra «11111-A», autor tehn. Ivo Petković - Šibenik, šifra «888-S», autor tehn. Dinko Kraljević.

TIP III. Kuća na sprat, slobodno stojeća, četiri dvosobna stana.

II. NAGRADA u visini od 40.000 Din dobio je rad pod šifrom «1,4-1-6 miliona», autori teh. Stjepan Ivčević, tehn. Josip Karadole i tehn. Paško Višić, Rovinj.

III. NAGRADA u visini od 28.000 Din dodijeljena je radu pod šifrom «J-1926-2», autor tehn. Ante Kelava, Šibenik.

PET OTKUPA po 20.000 Din dodijeljeno je radovima pod šiframa: «15426», autori ing. arh. Stanišlav Kiš, aps. arh. Mela Kiš, ing. arh. Luka Svuger i ing. Stjepan Barišić, svi iz Zagreba, šifra «12335», autori ing. arh. Ljubo Kovačević i tehn. Joško Jurković, šifra «168», autor tehn. Lazar Popović, Šibenik, šifra «888-S», autor tehn. Dinko Kraljević - Šibenik, šifra «51133», autor tehn. Ante Barišić - Zadar.

TIP IV. Kuća na sprat, slobodno stojeća, 8 jednosobnih stanova.

II. NAGRADA u visini od 55.000 Din dobio je rad pod šifrom «24249», autori ing. arh. Boris Mugaš, ing. arh. Edo Šmidihen,

OBAVIJEST POTROŠAČIMA VODE

Na osnovu čl. 20 Pravilnika Gradskog vodovoda, odobrenog rješenjem NO općine pod br. 9426 od 18. V. 1949. god. u svrhu kontrole potroška vode, službenici Gradskog vodovoda vršit će idućih dana preglede svih kućnih instalacija i prikjučaka, te davati eventualne upute radi racionalnog korištenja vode.

Umoljavamo potrošače da navedenim službenicima omoguće nesmetane preglede.

UPRAVA GRADSKOG VODOVODA

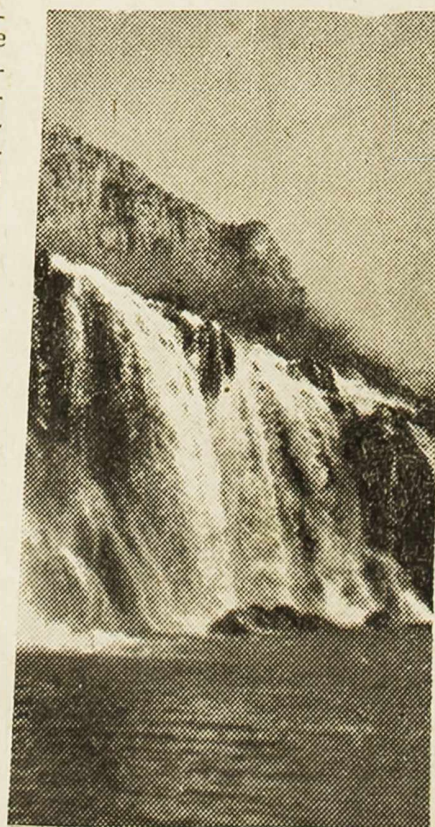
Obavijest

PUTNICIMA NA RELACIJI ŠI-BENIK — ZAGREB I OBRATNO

Željezničko transportno poduzeće Zagreb uvodi od 15. o. m. j. jednu novlinu u prijevozu putnika na relaciji Šibenik — Zagreb i obratno. Naime, u posebnim kolima putnici će moći prethodno izvršiti rezervaciju sjedišta na taj način, što će, pored vozne karte, dobiti još posebnu kartu za koju će platiti 50 dinara. Nju će moći nabaviti samo na putničkoj blagajni željezničke stanice ili pak neposredno kod ulaza u kola. To važi samo za ona lica koja putuju sa polazne stanice Šibenik ili Zagreb.

Posebna kola putnici će moći koristiti u vlakovima br. 311 sa polaskom iz Šibenika u 9,11 sati, br. 3115 sa polaskom u 14,00 i vlak br. 3101 (brzi) sa polaskom u 19,03 sati.

Isti način vršit će se rezevacija kola na relaciji Šibenik - Beograd i obratno samo s to razlikom, što će se posebne karte uz naplatu od 50 dinara moći dobiti kod «Putnika» za vrijeme radnog vremena, a izvan njega putničkoj blagajni željezničke stanice.



Roški slap

zanimljivosti - pouka - zabava

TRAGEDIJA «TITANIKA»

Jedna od najvećih nesreća u historiji pomorstva

14. travnja 1912. godine «Titanik», najveći parobrod od 46.000 t, gotovo 270 m dug plovio brzinom od 22 milje. Na njemu je preko 2.200 putnika s posadom. Svi su oni bezbrižni, jer je putovanje ugodno. Četvrti dan je po odlasku u Southampton Newyork je bio daljnji još svega dva dana putovanja.

Već u 9 sati izjutra, te tragičnog dana primljena je telegraf. a poruka: «Parobrodi koji putuju prema zapadu primjećuju te leda i ledena polja». U 1.42 vodne stigao je drugi telegram u kojem komandant grčkog broda «Athens» javlja da je kao kraj ledenih santi ogromne ledenih polja i na kraju je bio «Titaniku» svaki uspjeh, tri opomene bile su prim. u toku istoga dana. Me. i, posljednja telegraf. a po. koja je primljena u 9.40 na.

večer bila je i najozbiljnija. U toj poruci parobrod «Mesaba» javlja svim brodovima da je primjećen velik broj ledenjaka i masivnih gomila leda. Ova poruka, koja je ukazivala na prisutnost ledenjaka u blizini «Titanika», nažalost nije stigla do komandnog mosta. Radiotelegrafista na «Titaniku» bio je pre zaposlen o. dašljuci privatne telegrame za putnike i vjerojatno nije shvatio značenje te posljednje poruke, te ju je ostavio da bi se i nije pozabavio njezinim sadržajem.

Kapetan je već ranije primio opširne opomene da se «Titanik» približava području ledenjaka i prije nego se povukao u svoju kabinu, rekao je drugom oficiru: «Alko bude što sumnjivo, odmah me obavijestite». Izdano je i naredenje, da se do svanuća budno pazi na ledenjake. Međutim, dvije glavne mjere opreza nisu poduzete. Naime, plovidbu je trebalo skrenuti prema jugu i znatno smanjiti brzinu.

U 10 sati navečer parobrod je postigao najveću brzinu u toku čitavog putovanja. Jedna straža na pramcu je u 11.40 navečer telefonski javila komandnom mostu: «Ledenjak je tik pred nama». Oficir na straži je odmah naredio da se strojevi zaustave i da se vozi punom parom natrag. Ali je to već bilo kasno, jer je «Titanik» neposredno zatim udario desnim bokom o ledenjak.

Sudar se jedva osjetio na brodu i vrlo malen broj putnika bio je svjjestan da je brod tim sudarom osuđen na propast. Voda je prodrla u pet prednjih odjela i situacija je bila kritična. Kapetan «Titanika» Smith naredio je da se traži pomoć. Telegrafista je grozničavo stao odašiljati signal SOS («spasite naše duše»).

Brod je putem telegrama bio u dodiru sa «Kampatiom» koji je bio udaljen 58 milja. On je odmah zaokrenuo u pravcu sjevera da bi pretekao u pomoć. Ustoro «Titanik» prima sa «Baltika» poruku: «Žurimo k vama», a s «Olimpikom»: «Stavili smo u pogon sve kotlove, žurno najvećom brzinom». Zadnji signal čuo se na brodu «Kampatia» u 1.45 noću: «Prostor za strojeve ispunjen vodom preko kotlova.»

Uzvik: «Svi putnici na palubu sa pojansom za spasavanje!» — mnoge je uznemirilo, ali «Titanik» je još uvijek izgledao čvrst i siguran pa i nije bilo panike. Posada broda je užurbano pripremila čamce za spasavanje i najprije se dozvolilo da se u te čamce ukrcaju žene i djeca, dok su muškarci morali stati što dalje od čamaca. Svi su čamci bili narkani i pušteni u more. No uslijed slabe organizacije spašavanja samo 625 ljudi ušlo je u čamce, iako je u njima bilo mjesta za oko 1200 lica.

Čamci su se udaljili od «Titanika» i spašeni su promatrali kako brod pomalo tone. Za čitavo vrijeme tragedije posada i putnici su vršili svoju dužnost. Telegrafisti su stajali na svojim mjestima. Oko 2 sata noću brod je polako pramcem zaronio i krma je visoko stršila iznad vode. U 2.20 u noći «Titanik» je nestao u morskim dubinama, povukavši za sobom velik broj putnika i posade. Od onih koji su tonuli zajedno sa parobrodom svega je 60 spašeno. Parobrod «Kampatio» svega je spasio 712 ljudi, dok je u toj najvećoj nesreći u historiji pomorstva izgubilo život gotovo 1500 ljudi.

ŠIBENSKI LIST

n Socijalističkog saveza og naroda kotara Šibenik

uje redakcijski kolegij

d i odgovorni urednik

Nikola Bego

štvo: Šibenik — Ulica Bučić 5 - Tel. br. 5-62

račun: Narodna banka Šibenik broj 531-T-292

opisi se ne vraćaju

za tri mjeseca 120, godine 240, a jednu inu 480 dinara

Štampa Šibenik